

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

09.06.2020

Київ

№ 1232

Про схвалення висновку до проекту
Закону України «Про заборону
фінансових пірамід в Україні»
(реєстраційний № 3479 від 14.05.2020)

Розглянувши проект Закону України «Про заборону фінансових пірамід в Україні» (реєстраційний № 3479 від 14.05.2020), відповідно до доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України М. Федорова від 29.05.2020 № 21351/1/1-20 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 22.05.2020 № 04-32/9-2020/55049, відповідно до пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Схвалити висновок до проекту Закону України «Про заборону фінансових пірамід в Україні» (реєстраційний № 3479 від 14.05.2020), що додається.

2. Департаменту державного регулювання та методології нагляду на ринках фінансових послуг надати висновок до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Залетова О.М.

Голова Комісії

І. Папко

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення Комісії

Протокол № 61 засідання
Комісії від 09.06.2020

СХВАЛЕНО

Розпорядження Національної комісії,
що здійснює державне регулювання у
сфері ринків фінансових послуг

09.06.2020 № 1232

ВИСНОВОК

до проєкту Закону України «Про заборону фінансових пірамід в Україні»
(реєстраційний № 3479 від 14.05.2020)

Проєкт Закону України «Про заборону фінансових пірамід в Україні» (реєстраційний № 3479 від 14.05.2020) (далі – проєкт Закону) внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України.

Нацкомфінпослуг, у межах компетенції розглянула проєкт Закону, та в цілому підтримує необхідність законодавчих змін спрямованих на захист майнових прав громадян України та встановлення заборони на створення та функціонування в Україні фінансових пірамід.

Проте проєкт Закону встановлює лише норми щодо визначення «фінансова піраміда», заборони створення фінансових пірамід, та вносить зміни до інших законодавчих актів, при цьому Пояснювальна записка до Законопроекту містить інформацію щодо ознак та особливостей створення, функціонування та наслідків діяльності фінансових пірамід, а також принципів їх функціонування.

Законопроект не містить норм щодо регламентації особливостей діяльності фінансових пірамід, визначення контролюючих органів та їх повноважень щодо віднесення операцій з фінансовими активами до фінансових пірамід.

Проте, беручи до уваги інформацію, викладену у Пояснювальній записці до проєкту Закону, необхідно зазначити, що загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг, порядок здійснення регулятивних та наглядових функцій за діяльністю з надання фінансових послуг визначаються у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг».

Також, заборона нечесної підприємницької практики передбачена статтею 19 Закону України «Про захист прав споживачів», у тому числі заборона утворення, експлуатації або сприяння розвитку пірамідальних схем, коли споживач сплачує за можливість одержання компенсації, яка надається за рахунок залучення інших споживачів до такої схеми, а не за рахунок продажу або споживання продукції.

Враховуючи викладене, логічно врегулювати питання заборони створення та функціонування в Україні фінансових пірамід шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринку

фінансових послуг» та інших законодавчих актів, а не шляхом прийняття окремого закону про таку заборону.

Крім того, запропонований варіант визначення змісту поняття «фінансова піраміда» у проекті Закону потребує уточнення, адже його окремі формулювання не відповідають вимогам щодо юридичної визначеності правової норми, що може призвести до неоднозначного тлумачення та розуміння норми, вказаної у статті 1 Законопроекту, а також створити передумови для певних зловживань у цій сфері, у тому числі корупційних правопорушень.

Так, неоднозначність розуміння виникає щодо наступних формулювань: «незаконна система забезпечення», «високий дохід», «членів (організаторів) структури» (щодо цього формулювання, то воно суперечить раніше вжитому формулюванню «система»), «виплата доходу і (або) надання іншої вигоди особам», «залучений раніше», «набуття вигоди для себе чи інших за рахунок перерозподілу ... активів».

Висновок

Проект Закону України «Про заборону фінансових пірамід в Україні» (реєстраційний № 3479 від 14.05.2020) потребує доопрацювання.

Директор департаменту державного
регулювання та методології нагляду
на ринках фінансових послуг

Н. Леш